

УДК 342.95

ОЛЕКСІЙ ОЛЕКСАНДРОВИЧ ДЕРЕВЯГІН,

кандидат юридичних наук, старший науковий співробітник,

доцент кафедри оперативно-розшукової діяльності та розкриття злочинів

факультету № 2 Харківського національного університету внутрішніх справ;

 <https://orcid.org/0000-0003-1622-5549>

ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ МІЖНАРОДНОГО ПОЛІЦЕЙСЬКОГО СПІВРОБІТНИЦТВА ЧЕРЕЗ СУЧАСНІ МЕХАНІЗМИ ІНТЕРПОЛУ ТА ЄВРОПОЛУ

Сучасний етап розвитку нашої держави характеризується зміцненням співробітництва між державами та міжнародними організаціями у різних сферах. В першу чергу, особливої уваги потребує співробітництво в правоохоронній сфері, яке обумовлене розвитком транснаціональної злочинності, яка зачіпає інтереси двох і більше держав.

На сьогоднішній день Україна активно співпрацює з різними країнами на підставі міжнародних договорів та на засадах взаємності. Крім того, правоохоронна діяльність нашої країни пов'язана з діяльністю європейських інституцій, таких як Інтерпол і Європол.

З використанням каналів Інтерполу у 2016 році встановлено місцезнаходження 492 осіб, які розшукувались за вчинення злочинів як правоохоронними органами України, так і правоохоронними органами іноземних держав, у 2017 – 534 осіб, у 2018 – 638 осіб.

Суттєво збільшилась кількість осіб, які затримуються у пунктах пропуску через державний кордон України. Причина – обладнання КПП прямим доступом до банків даних Інтерполу.

З метою забезпечення високоякісної підтримки поліції та інших правоохоронних органів у питаннях розкриття, розслідування, попередження злочинів, розшуку осіб, які приховуються від слідства та суду в Україні створений Департамент Інтерполу та Європолу (далі – ДІЄ).

Одним із ключових завдань Департаменту є створення можливості надання доступу до банків даних Інтерполу якомога більшої кількості підрозділів Національної поліції України, іншим правоохоронним органам України. Це можливо шляхом впровадження на базі ДІЄ технології доступу до банків даних Інтерполу FIND.

ДІЄ координує взаємодію правоохоронних органів областей нашої держави із компетентними правоохоронними органами зарубіжних держав щодо ведення боротьби зі злочинністю, що має транснаціональний характер або виходить за її межі, в рамках діяльності Міжнародної організації кримінальної поліції – Інтерпол та Європейського поліцейського офісу – Європол.

Активна участь ДІЄ та інших підрозділів Національної поліції у міжнародних проектах Генерального секретаріату Інтерполу, активне залучення до міжнародного поліцейського співробітництва, якісне дотримання Департаментом переважної більшості високих стандартів Інтерполу обумовило звернення у 2016 році Генерального секретаря Інтерполу до керівництва Національної поліції України із пропозицією розширення представництва України в Генеральному секретаріаті Інтерполу до трьох осіб.

Також, значним успіхом на євроінтеграційному шляху України стало підписання у грудні 2016 року Міністром внутрішніх справ України Угоди між Україною та Європейським поліцейським офісом про оперативне та стратегічне співробітництво.

Завдяки Угоді з Європолом наше співробітництво з Європейським Союзом вийшло на суттєво інший рівень. Ми можемо використовувати всі організаційні, інформаційні, технічні та аналітичні можливості Європолу у боротьбі зі злочинністю.

Крім того, важливе значення має вивчення передового зарубіжного досвіду організації міжнародного поліцейського співробітництва і використання новітніх форм і методів організації такої діяльності в Україні. У цьому контексті важливим виглядає вивчення питання щодо створення в Національній поліції України єдиного центру міжнародного поліцейського співробітництва за зразком багатьох європейських країн.

Також важливим кроком співпраці України з Європейським Союзом у правоохоронній сфері стало підписання 27 червня 2016 р. Угоди про співробітництво між Україною та Європейською організацією з питань юстиції, яка була ратифікована Законом України № 1839-VIII від 08.02.2017.

Таким чином, чинні Угоди про співробітництво між Україною та Європолем і Євроюстом створюють правову базу для використання Україною можливостей цих організацій, а саме: компетентні органи України і ЄС зможуть ефективно співпрацювати у розслідуванні тяжких злочинів транснаціонального характеру, обговоренні питань що стосуються співробітництва в цілому, боротьби з організованими злочинними угрупованнями в сферах кіберзлочинності, тероризму, торгівлі людьми тощо [1, с. 650–651].

Крім того, на наш погляд, до основних напрямів співробітництва України з інституціями Європейського Союзу у правоохоронній сфері, є: обмін стратегічною і оперативною інформацією, збір доказів, переслідування та видача злочинців, створення спільних слідчих груп, посилення співпраці та організація робочих візитів представників правоохоронних органів іноземних держав, надання інших видів допомоги з метою протидії міжнародній злочинності тощо.

На підставі вищевикладеного, можна дійти **висновку**, що Україна доклала чимало зусиль для того, щоб співпрацювати з державами-членами Європейського Союзу та його правоохоронними органами (Європолем та Інтерполом) з метою подолання масштабної проблеми сучасності – транснаціональної організованої злочинності, а також підвищення рівня законності, безпеки та правопорядку в Україні.

Список бібліографічних посилань

1. Устименко О. С. Співробітництво України з Європолем та Євроюстом // Сучасний рух науки : тези доп. III міжнар. наук.-практ. інтернет-конф., 1–2 жовт. 2018 р. Дніпро, 2018. С. 648–652. URL: <http://univd.edu.ua/science-issue/issue/3067> (дата звернення: 25.03.2019).

Одержано 26.03.2019

УДК 342.21(477)

ГРИГОРІЙ ВОЛОДИМИРОВИЧ ДЖАГУПОВ,

кандидат юридичних наук, професор,

заступник декана з навчально-методичної роботи факультету № 3

Харківського національного університету внутрішніх справ;

 <https://orcid.org/0000-0003-4443-9114>

ЮВЕНАЛЬНА ПРЕВЕНЦІЯ В СИСТЕМІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БЕЗПЕКИ СУСПІЛЬСТВА

В Законі України «Про Національну поліцію» зазначено, що Національна поліція України – це центральний орган виконавчої влади, який служить суспільству шляхом забезпечення охорони прав і свобод людини, протидії злочинності, підтримання публічної безпеки й порядку, а також, що однією з функцій поліції названо здійснення охорони та забезпечення публічної безпеки [1].

Нестабільна соціальна і економічна ситуація, яка склалася в останні роки в Україні, призвела до зростання відхилень різного роду в особистісному розвитку і поведінці дітей та підлітків, що все частіше породжує прояви жорстокості, агресивності, цинізму. В свою чергу, такий стан впливає не тільки на злочинність неповнолітніх але й на кримінальну ситуацію в цілому в країні, від чого залежить безпека всього суспільства. Найчастішими правопорушеннями в цій сфері на сьогодні є такі, як вживання та розповсюдження малолітніми або неповнолітніми особами наркотичних речовин та алкогольних напоїв, булінг в школах та інших навчальних закладах та невиконання батьками їх батьківських прав та обов'язків.

Зазначимо, що «безпека суспільства» – загальний термін визначення зусиль, спрямованих на подолання сучасних загроз безпеці суспільства. Поняття «безпеки суспільства» сформувалось внаслідок усвідомлення феноменів ідентичності та згуртованості суспільства як джерел нестабільності. Безпека суспільства – це новий вимір, який зараз створюється. Вона повинна заповнити відстань між безпекою держави та захищеністю людей [2, с. 6].

Публічний порядок та безпека є невід'ємною частиною демократичної держави. Охорона публічного порядку та забезпечення публічної безпеки потребує великих зусиль держави та суспільства і потребує системного підходу. Необхідно усвідомлювати, що безпека суспільства в цілому складається з безпеки окремої особи, проте людина в нашому житті постійно перебуває під тиском несприятливих обставин та небезпек, що загрожують її благополуччю, суспільному становищу та навіть життю [5].